

INHOUD

Voorwoord	v
Biografie van Professor Johan Verstraete	xxix
Bibliografie	xxxii
DEEL I	
FAMILIE- EN FAMILIAAL VERMOGENSRECHT	
Een positieve ‘Valkeniers’ erfregeling voor de langstlevende stiefouder	
Hélène CASMAN en An SIBIET	3
1. Inleiding	3
2. Invoering van de mogelijkheid tot een ‘Valkeniers’ erfregeling	4
2.1. Algemene voorwaarden	4
2.2. Wie kan zo’n erfregeling treffen?	6
2.3. Hoe wordt zo’n erfregeling getroffen?	8
3. Wat kan in zo’n erfregeling worden afgesproken?	8
3.1. Afstand van erfrechtelijke aanspraken	9
3.2. Uitbreiding van erfrechtelijke aanspraken	12
3.3. Een clause bij wijze van voorbeeld	14
De rol van de notaris in het vernieuwde adoptierecht	
Christoph CASTELEIN	15
1. Inleiding	15
2. Opzet en afbakening	16
3. Adoptie is niet langer een notariële akte	17
4. Rol van de notaris in het nieuwe adoptierecht	18
4.1. Op het vlak van de vormvereisten bij de toestemming tot adoptie ..	18
4.1.1. Vormvereisten bij toestemming	18
4.1.2. Vereiste toestemmingen	20
4.1.2.1. Overzicht van personen wier toestemming vereist is	20
Intersentia	vii

4.1.2.2.	Reikwijdte van de te akteren toestemming	20
4.1.2.3.	Toestemming van de adoptant	24
4.1.2.4.	Toestemming van de adoptandus zelf	26
4.1.2.5.	Adoptie van een minderjarige, gerechtelijk onbe- kwaamverklaarde of verlengd minderjarig verklaarde	28
4.1.2.6.	Toestemming van de echtgenoot of partner van de adoptant	33
4.1.2.7.	Toestemming van de echtgenoot of partner van de adoptandus	35
4.1.2.8.	Toestemming in geval van een nieuwe adoptie	36
4.1.2.9.	Meerdere toestemmingen vereist	47
4.1.3.	Toestemming met lastgeving	48
4.1.4.	Blanco toestemming	50
4.2.	Vormvereisten bij intrekking en weigering van de toestemming . . .	53
4.2.1.	Intrekking van de toestemming	53
4.2.2.	Weigering van de toestemming	55
4.2.2.1.	Principe	55
4.2.2.2.	Procedure van gedwongen adoptie	56
4.3.	Panachering van de toestemming	57
4.4.	Vertegenwoordigen van bepaalde te horen personen voor de raadkamer	59
4.5.	Notariële bevoegdheid van de diplomatieke en consulaire agenten	59
5.	Slotbedenkingen	60

Het notarieel testament en (het bewijs van) de (on)gezondheid van geest van de testator

Filip DEBUCQUOY	63
1. Situering	63
2. De notariële wilscontrole	64
2.1. Principe	64
2.1.1. Burgerlijk Wetboek	64
2.1.2. Rechtsleer en rechtspraak	65
2.1.3. Notariële deontologie	67
2.2. Voorwerp van de controle	69
2.2.1. Gezondheid van geest: een juridisch begrip	69
2.2.2. Gezondheid van geest en medische getuigschriften: relativering	72

2.2.3. De notariële controle: een juridische en geen medische controle	76
2.3. Tijdstip van de controle.	78
2.3.1. Principe.	78
2.3.2. Voorafgaandelijke kennis van de testator irrelevant.	78
2.4. Wilscontrole en ministerieplicht	79
2.4.1. Principe.	79
2.4.2. Toepassing	81
2.4.2.1. Rechtspraak.	81
2.4.2.2. Rechtsleer.	82
2.5. Invloed op de bewijsvoering inzake ongezondheid van geest	83
3. De pleegvormen van het openbaar testament	86
3.1. Algemeen.	86
3.1.1. Formalisme.	86
3.1.2. Bewijswaarde	87
3.2. Invloed op de bewijslevering inzake (on)gezondheid van geest.	88
3.2.1. Principe.	88
3.2.2. Nuancering.	90
3.2.2.1. Bewijslevering van geestelijke (on)gezondheid middels de valsheidsprocedure	92
3.2.2.2. Bewijslevering van geestelijke (on)gezondheid met alle middelen van recht	98
3.2.2.3. Vermoeden van geestelijke gezondheid	102
4. De notariële wilsattestering.	105
4.1. Algemeen.	105
4.2. Invloed op de bewijslevering	109
4.2.1. Authentieke bewijskracht	109
4.2.2. Bewijswaarde	113
4.2.2.1. Misplaatst?	113
4.2.2.2. bewijswaarde.	117
5. Besluit	121
Van een gezamenlijk tot een gemeenschappelijk goed. Over de inbreng in gemeenschap van goederen en rechten die reeds in onverdeeldheid waren tussen de verloofden	
Maarten DE CLERCQ.	123
Clausule	123
Inleiding	123
1. Inbreng in de huwelijksgemeenschap	125
2. Inbreng van schulden en artikel 1452, al. 2 B.W.	127

3. Recht van terugname versus preferentiële overname.....	128
4. Verval van voordelen ingevolge artikel 299 B.W.?	134
5. Verblijvingsbedingen en het plafond van artikel 1464, tweede lid B.W.....	135
Besluit	138

Protection du cohabitant

Alain DELIÈGE.....	141
--------------------	-----

1. Une simple ouverture de crédit...	141
2. Décès d'un des cohabitants	142
3. Séparation des cohabitants	143
3.1. L'indemnisation	143
3.2. Occupation	146

Rédaction d'actes notariés v° Pacte Valkeniers

Paul DELNOY	149
-------------------	-----

Introduction	149
Clause 1. Constatation de la réunion des conditions de fait dans lesquelles un « pacte Valkeniers » peut être conclu valablement.....	150
Clause 2. Subordination de l'efficacité du « pacte Valkeniers » à ce que l'enfant qui justifie sa conclusion vienne à la succession du prémourant des époux.....	151
Clause 3. Subordination de l'efficacité du « pacte Valkeniers » à ce que le conjoint survivant vienne à la succession du prémourant des époux en concours avec un enfant ou un enfant adoptif propre au défunt ou un descendant d'un tel enfant ou enfant adoptif	152
Clause 4. Clause résolutoire du pacte au cas où la succession du prémourant des époux n'est pas acceptée dans un certain délai.....	153
Clause 5. Suppression de tous les droits successoraux légaux du conjoint, y compris sa réserve héréditaire abstraite de moitié en usufruit, mais maintien des droits successoraux légaux sur les biens préférentiels et les droits résultant d'un bail	153
Clause 6. Suppression des droits successoraux légaux du conjoint sur certains biens.....	154
Clause 7. Suppression des droits successoraux légaux du conjoint sur les biens qui font l'objet d'une succession anormale	155
Clause 8. Suppression des droits successoraux du conjoint en propriété et maintien des droits successoraux en usufruit	155

Clause 9. Suppression des droits successoraux du conjoint en concours avec des descendants du défunt et maintien de ses droits successoraux dans les autres cas.	156
Clause 10. Suppression du droit au rapport des libéralités en avance d'hoirie	156
Clause 11. Confirmation des droits du conjoint survivant à la conversion de l'usufruit	157
Clause 12. Suppression de la réserve héréditaire abstraite de moitié en usufruit	157
Clause 13. Suppression de la réserve héréditaire de moitié en usufruit à l'égard de certaines donations seulement	158
Clause 14. Suppression de la réserve héréditaire abstraite de moitié en usufruit seulement à l'égard des donations consenties à certaines personnes	158
Clause 15. Confirmation de la réserve héréditaire de moitié en usufruit à l'égard d'autres libéralités ou d'autres personnes que celles vis-à-vis desquelles elle a été supprimée	159
Clause 16. Fixation d'un terme extinctif aux droits successoraux du conjoint survivant.	160
Clause 17. Confirmation des droits du conjoint survivant à sa réserve héréditaire concrète	160
Clause 18. Confirmation du droit de chacun des époux ou futurs époux de faire des libéralités à son conjoint.	160
Schenkingen van roerend goed. Bedenkingen en formulieren	
Christian DE WULF.	163
1. De schenking met voorbehoud van vruchtgebruik van lichamelijke roerende goederen.	163
2. De schenking met voorbehoud van vruchtgebruik van een effectenportefeuille	167
3. De schenking van een levensverzekering	171
4. De schenking van onverdeelde rechten	174
Een voorstel van levenstestament	
Rodolphe EEMAN.	177

Over de gerechtelijke verdeling *de lege ferenda*, deelakkoorden en clauses *de lege lata*

Jan FACQ 187

1. Inleiding 187
 - 1.1. Over de keuze van het onderwerp 187
 - 1.2. Over deelakkoorden in de loop van de gerechtelijke verdeling 191
2. Enkele nuttige clauses voor de processen-verbaal van opening of verderzetting van werkzaamheden 197

Bewindsclause

Nicolas GEELHAND DE MERXEM en Alain VERBEKE 203

1. Waarom een bewind? 203
2. Wat is een bewind? 204
3. Waar komt het bewind vandaan? 205
4. Hoe een bewind inlassen in een schenking of testament?
Voorbeeld van clause. 207
5. Is een bewindsclause rechtsgeldig? 210
 - 5.1. Is een bewindsclause een ontoelaatbaar vervreemdings-
verbod? Neen. 211
 - 5.2. Is een bewindsclause een ontoelaatbare extralegale
voogdij? Neen 214
 - 5.3. Is een bewindsclause in strijd met de *numerus clausus*
inzake zakelijke rechten? Neen 216
 - 5.4. Is een bewindsclause een ongeldig mandaat *post mortem*? Neen 216
 - 5.5. Is een bewindsclause strijdig met de reserve? Neen. 217
 - 5.6. Is een bewindsclause strijdig met het wettelijke beheer en
voogdij (minderjarige kinderen)? Neen 219
 - 5.7. Is een bewindsclause in strijd met het onherroepelijkheids-
beginsel inzake schenkingen? Neen 222
 - 5.8. Is een bewindsclause strijdig met het verbod van bewaarplicht
in het raam van het fideicommissum *de residuo*? Neen. 223
6. Besluit 224

De procedure in vereffening-verdeling: enkele aandachtspunten voor de advocaat

Patrick HOFSTRÖSSLER 227

1. Inleiding 227
2. Het bestaan van een onverdeeldheid: *conditio sine qua non* 228
 - 2.1. Algemeen. 228

2.2. De omzetting van het vruchtgebruik eenzijdige of tegensprekelijke procedure?	229
2.3. Dagvaarden in vereffening-verdeling al dan niet met tussenkomst van de vruchtgebruiker	236
3. De aanwijzing van de notaris(sen)-vereffenaar(s)	239
4. De vervanging van de notaris wegens professionele tekortkoming: de notaris als partij?	241
5. De notaris die naast de advocaat een partij bijstaat	245
6. De incidentie van de devolutieve werking van het hoger beroep bij vereffening-verdeling	246
7. Slot	248
 Het strafbeding en de alternatieve beschikking in een testament	
Ann MAELFAIT	249
1. Inleiding	249
2. De clausules	250
2.1. Voorbeeldclausules van het strafbeding	250
2.2. Voorbeeldclausule van de alternatieve beschikking	251
3. De geldigheid	254
3.1. De geldigheid van het strafbeding	254
3.2. De geldigheid van de alternatieve beschikking	258
4. Uitwerking en gevolgen	260
4.1. Uitwerking en gevolgen van het strafbeding	260
4.2. Uitwerking en gevolgen van de alternatieve beschikking	261
5. Besluit	262
 Testamentaire clausules over morele auteursrechten	
Walter PINTENS en Charlotte DECLERCK	263
1. Inleiding	263
2. Clausules omtrent de houder(s) van de morele rechten	265
2.1. Grondvereisten	267
2.2. Vormvereisten	270
3. Clausules omtrent de uitoefeningswijze van de morele rechten	271
4. Besluit	273
5. Model	274

Het testament: het woord dat men na zijn dood laat klinken, een wapen van postume macht! Een treffend voorbeeld: het legaat <i>de residuo</i>	
Mieken PUELINCKX-COENE.....	277
1. Het testament, een inspiratiebron voor romans, filmscenario's en tv-feuilletons	278
2. Het testament, een boodschap voor het nageslacht.....	279
3. Het testament, een politiek instrument.....	279
4. Het testament, een aangrijpend menselijk document.....	281
5. Het testament, spiegel van de mensheid	282
6. Het testament, een instrument van postume macht.....	283
7. Een frappant voorbeeld: het legaat <i>de residuo</i>	284
7.1. Aanduiding van de tweede begunstigde.....	285
7.2. Omschrijving van de rechten van de eerste begunstigde	289
Dit is geen vermomde schenking!	
Ilse SAMOY en Veerle ALLAERTS	295
Inleiding	295
1. De regeling inzake vermomde schenkingen: stand van zaken	297
1.1. Begripsbepaling	297
1.2. Principiële geldigheid, voorwaarden en gevolgen.....	298
2. De regeling inzake vermomde schenkingen herbekeken vanuit de veinzingsleer	299
2.1. Begripsbepaling	299
2.2. Kenmerken	301
2.3. Verschijningsvormen.....	302
2.4. Principiële geldigheid en geldigheidsvoorwaarden	304
2.4.1. Principiële geldigheid.....	304
2.4.2. Constitutieve bestanddelen van de beide overeenkomsten ..	306
2.4.2.1. De open overeenkomst ten bezwarende titel.....	306
2.4.2.2. De verborgen schenking	307
2.4.3. Geldigheidsvereisten van de beide overeenkomsten.....	307
2.4.3.1. Toestemming	309
2.4.3.2. Bekwaamheid	309
2.4.3.3. Oorzaak	309
2.5. Gevolgen	313
2.5.1. Tussen de schenker en de begiftigde	313
2.5.2. Ten aanzien van derden (in het bijzonder de erfgenamen van de schenker)	315
Besluit	321

De regeling aangaande de minderjarige kinderen in de overeenkomst echtscheiding door onderlinge toestemming

Patrick SENAËVE	323
1. Inleiding	323
2. De uitoefening van het ouderlijk gezag	324
3. De verblijfsregeling	324
4. Het gelijkmatig verdeeld verblijf	326
5. Het ten laste nemen van de kinderen bij gelijkmatig verdeeld verblijf	327
6. Het recht op persoonlijk contact	329
7. Het verblijf/contact bij oudere minderjarigen	330
8. Het bemiddelingsbeding	330
Clausules betreffende de uitoefening van het ouderlijk gezag en het recht op persoonlijk contact tijdens de proeftijd en na de echtscheiding	331

Pensioen en huwelijkscontract. Een belangrijke opdracht voor de notariële praktijk

Nan TORFS en Ernst VAN SOEST	333
1. Wat zegt de bestaande wetgeving?	334
1.1. Het socialezekerheidspensioen	334
1.2. Het aanvullend pensioen en de groepsverzekering	338
1.3. De individuele levensverzekering en het pensioensparen	340
2. De taak van de notaris	344
2.1. Kunnen pensioenaanspraken het voorwerp uitmaken van afspraken in een huwelijkscontract?	345
2.2. Welke regeling opnemen in het huwelijkscontract?	346
2.3. Mogelijke clausules	347
2.3.1. In een wettelijk stelsel	347
2.3.2. In een stelsel van scheiding van goederen	348
2.4. Toelichting	349

Het tijdig instellen van vorderingen in het kader van een procedure van vereffening-verdeling

Hilde VANBOCKRIJCK	351
1. Inleiding	351
2. De huidige procedureregels van vereffening-verdeling	352
2.1. Het duidelijke uitgangspunt	352
2.1.1. Het proces-verbaal van opening van werkzaamheden	352
2.1.2. De staat van vereffening-verdeling	353

2.1.3. Het proces-verbaal van beweringen en zwaarigheden	354
2.2. Het schoentje knelt...	354
2.3. Illustratie van het probleem aan de hand van de vordering tot preferentiële toewijzing van de gezinswoning	357
2.3.1. De regel	357
2.3.2. Het “tijdig” ingestelde verzoek tot preferentiële toewijzing	358
2.3.3. Het probleem van de ontijdig ingestelde vordering tot preferentiële toewijzing	359
2.3.3.1. Hypothese 1	359
2.3.3.2. Hypothese 2	359
3. Voorstel tot procedurele vereenvoudiging	360

Successieplanning middels schenking met fidei-commis *de residuo*

Annelies VERSTRAETE en Johan DU MONGH	363
---	-----

1. Een praktijkgeval als uitgangspunt	363
2. De gekozen regeling: schenking met fidei-commis <i>de residuo</i>	364
2.1. Begripsbepaling	364
2.2. Kwalificatie en gevolgen	364
2.3. Doelgebonden vermogen – beperkingen aan het beschikkingsrecht	367
2.4. Praktische toepassingsgevallen	368
2.5. Geldige modaliteit van een testament	370
2.6. Geldige modaliteit van een contractuele erfstelling	371
2.7. Geldige modaliteit van een schenking?	372
2.7.1. Algemeen	372
2.7.2. Ook fidei-commisaire schenking van vruchten?	374
2.7.3. Fiscale behandeling	375
3. Model van akte	376

DEEL II

VENNOOTSCHAPS- EN RECHTSPERSONENRECHT

Over de vertegenwoordiging bij volmacht van een bestuurder in de nv

Frank GODDEERIS	383
---------------------------	-----

**De vaste vertegenwoordiger van de rechtspersoon-bestuurder:
notariële aandachtspunten**

Hilde LAGA 395

1. De regel vervat in artikel 61, § 2 W.Venn. 395
2. Aandachtspunten voor het notariaat 396
 - 2.1. Kan de vaste vertegenwoordiger een rechtspersoon zijn? 396
 - 2.2. Kan de besturende vennootschap meerdere vaste vertegenwoordigers aanduiden voor een welbepaald bestuurdersmandaat? 397
 - 2.3. Verbod op cumul van functies binnen dezelfde raad van bestuur? 397
 - 2.4. Is alleen de vaste vertegenwoordiger bevoegd om de besturende vennootschap te vertegenwoordigen? 399
 - 2.5. Kan de vaste vertegenwoordiger zich laten vervangen door een mandataris? 400
 - 2.6. Quid ingeval de besturende vennootschap bij een rechtshandeling niet vertegenwoordigd wordt door haar vaste vertegenwoordiger? . 401

Proposition de statuts de fondation d'utilité publique

Pierre NICAISE 403

1. Introduction 403
2. Statuts de fondation d'utilité publique 404

De inbreng in een maatschap

Jan VAN BAEL 417

1. Voorgestelde formule 417
 2. Toelichting 419
- Besluit 436

DEEL III

NOTARIEEL RECHT

Deux formules plus dangereuses qu'utiles (ou : le mieux est l'ennemi du bien)

Jean-François TAYMANS 441

1. Le respect de l'article 9 § 1er de la loi de Ventôse 441
 2. La novation par rapport aux conventions antérieures à l'acte 448
- Conclusion 451

Goed begonnen is half gewonnen. Clausules voor de aanhef van de akte

Aloïs VAN DEN BOSSCHE	453
1. De dag van de happening	453
1.1. De wettelijke voorschriften	453
1.2. Een of meerdere data	455
1.3. Een clausule	457
2. De notaris	458
2.1. De wettelijke voorschriften	458
2.2. Een of meerdere notarissen	459
2.3. Notaris en geassocieerd notaris	460
2.4. De plaatsvervangende	461
2.5. De tussenkomenende notaris	462
2.6. Clausules	462
3. De partijen	463
3.1. De wettelijke voorschriften	463
3.2. Bekend of niet bekend	466
3.3. Clausules	469
4. De getuigen	469
4.1. De wettekst	469
4.2. Een clausule	470

DEEL IV

FISCAAL RECHT

Bedenkingen bij de fiscale behandeling van voordelen tussen echtgenoten bij huwelijkscontract. Impact op de inhoud van het huwelijkscontract

Guillaume DEKNUDT	475
1. Inleiding	475
2. Kwalificatie van het gestipuleerde voordeel	476
2.1. Huwelijksvoordeel	476
2.2. Huwelijksvoordeel geherkwalificeerd als schenking	478
2.3. Contractuele erfstelling	481
3. Huwelijksvoordeel geherkwalificeerd als schenking <i>versus</i> contractuele erfstelling – fiscale gevolgen	482
4. Invloed op de vrijstelling van de gezinswoning in de Vlaamse successierechten	489
5. Conclusie	490

Artikel 9 W.Succ.: “Bezint eer ge begint” (enkele aandachtspunten voor de notariële praktijk)

Hilde PELGROMS	493
1. Toepassingsgebied	493
1.1. Verkrijging ten bezwarende titel voor het vruchtgebruik door de overledene en voor de blote eigendom door een derde	493
1.1.1. Zowel roerende als onroerende goederen	493
1.1.2. Verkrijgingen ten bezwarende titel	494
1.1.3. Verkrijgingen in vruchtgebruik en blote eigendom	494
1.1.4. Gelijktijdige verkrijging vruchtgebruik en blote eigendom ..	494
1.2. Inschrijving van effecten aan toonder of op naam voor het vruchtgebruik op naam van de overledene en voor de blote eigendom op naam van een derde	494
2. Begrip ‘derde’	495
3. Gevolgen van de fictiebepaling	496
3.1. Volle eigendom belast als fictief legaat	496
3.2. Waarde legaat = waarde op ogenblik van overlijden	496
3.3. Invloed van een latere vervreemding	498
3.4. Fictief legaat is onderworpen aan de gewone regels van het W.Succ. en kan dus ook genieten van eventuele verlaagde tarieven en vrijstellingen	500
4. Bewijs bedekte bevoordeling	501
4.1. Verkrijging ten bezwarende titel voor het vruchtgebruik door de overledene en voor de blote eigendom door een derde	501
4.1.1. Wie moet het bewijs leveren: fiscus of derde?	501
4.1.2. Hoe moet het bewijs geleverd worden?	501
4.1.3. Schenking door de vruchtgebruiker als tegenbewijs	502
4.1.4. Mogelijke omzeilingen van het standpunt van de Administratie?	505
4.1.5. Voorstel van clause in de aankoopakte	505
4.2. Inschrijving van effecten aan toonder of op naam voor het vruchtgebruik op naam van de overledene en voor de blote eigendom op naam van een derde	507
4.2.1. Wie moet bewijs leveren?	507
4.2.2. Hoe moet het tegenbewijs geleverd worden?	507
4.2.3. Voorstel van clause	508
5. Mildering van de regel: vermindering van de belastbare basis indien de erflater het levenslange recht genoten heeft	508

Conventionele regeling van de fiscale voordelen met betrekking tot de kinderen

Dominique PIGNOLET.....	511
1. Situering.....	511
2. Fiscale tegemoetkomingen voor kinderen	512
2.1. Fiscaal voordeel van kind ten laste	512
2.2. Fiscale aftrek van onderhoudsgelden in de zin van artikel 203 B.W.	517
2.3. Bijzondere fiscale regeling bij co-ouderschap	524
3. Toepassing van de fiscale tegemoetkomingen voor kinderen in functie van de verblijfsregeling	526
4. Besluit	532

DEEL V

INTERNATIONAAL PRIVAATRECHT

Rechtskeuze in het Wetboek van Internationaal Privaatrecht met betrekking tot persoonsgebonden materies, familiaal vermogensrecht en erfrecht

Frans BOUCKAERT.....	535
1. Inleiding.....	535
2. Echtscheiding door onderlinge toestemming	537
2.1. Het oude recht.....	537
2.2. Het nieuwe recht.....	538
2.2.1. Objectieve verwijzingsregels (art. 55 § 1 WIPR)	538
2.2.2. Rechtskeuze (art. 55 § 2 WIPR)	538
2.2.3. Forumkeuze.....	539
2.2.4. Vorm	540
3. Huwelijksvermogensrecht	541
3.1. Het oude recht.....	541
3.1.1. Objectieve verwijzingsregels	541
3.1.2. Herverwijzing	541
3.1.3. Rechtskeuze	542
3.2. Het nieuwe recht.....	542
3.2.1. Objectieve verwijzingsregels (art. 51 WIPR).....	542
3.2.2. Rechtskeuze (art. 49 WIPR).....	543
3.2.2.1. Inleiding.....	543
3.2.2.2. Keuzemogelijkheden	543
3.2.2.3. Nut van de rechtskeuze	544
3.2.2.4. Vorm en homologatie van de rechtskeuze (art. 50 § 2 jo. 52 eerste lid WIPR).....	545
3.3. Rechtskeuze en forumkeuze.....	546

3.4. Onderscheid tussen primair en secundair stelsel (art. 48 § 1 WIPR)	547
4. Erfrecht	550
4.1. Het oude recht	550
4.1.1. Objectieve verwijzingsregels (art. 78 WIPR)	550
4.1.1.1. Algemeen	550
4.1.1.2. Nalatenschapsschulden	550
4.1.2. Bevoegdheidsconflicten	551
4.2. Het huidige recht	552
4.2.1. Objectieve verwijzingsregels (art. 78 WIPR)	552
4.2.1.1. Algemeen	552
4.2.1.2. Nalatenschapsschulden	552
4.2.2. Herverwijzing (art. 78 § 2 <i>in fine</i> WIPR)	553
4.2.3. Bevoegdheidsconflicten (art. 77 WIPR)	553
4.2.3.1. Algemeen	553
4.2.3.2. Nalatenschapsschulden	555
4.2.4. Rechtskeuze (art. 79 WIPR)	556
4.2.4.1. Beginselen	556
4.2.4.2. Beperkte gevolgen	556
4.2.4.3. Vorm (art. 79 <i>in fine</i> WIPR)	558
4.2.5. Rechtskeuze en forumkeuze	558

**De kwalificatie van de aanspraken van de langstlevende echtgenoot in
het internationaal privaatrecht. Kwalificatie artikel 1371 alinea 1
Bürgerliches Gesetzbuch**

Hilde JACOBS	561
1. Algemeen	561
2. De kwalificatie en het Wetboek Internationaal Privaatrecht	562
2.1. Het Wetboek Internationaal Privaatrecht	562
2.2. De kwalificatie in het Wetboek IPR	562
3. De kwalificatie van de aard van de rechten van de langstlevende echtgenoot	564
3.1. Algemeen	564
3.2. Verblijvingsbedingen of bedingen van ongelijke verdeling	565
3.2.1. Verblijvingsbedingen of bedingen van ongelijke verdeling	565
3.2.2. Artikel 1464 en 1456 B.W.	565
3.3. De clause Valkeniers	567
4. Artikel 1371 alinea 1 Bürgerliches Gesetzbuch	568
4.1. Algemeen	568

4.2. De kwalificatie van artikel 1371 alinea 1 BGB.	569
4.2.1. Problematiek	569
4.2.2. Kwalificatie als erfrecht	570
4.2.3. OLG. Stuttgart 8 maart 2005.	570
4.2.4. Kwalificatie als huwelijksvermogensrecht.	571
4.2.5. Praktisch voorbeeld	572
4.2.6. Dubbele kwalificatie	573
4.2.7. Guidelines.	573
5. De rechtskeuze in het Wetboek IPR.	574
6. Groenboek	576
7. Conclusie	576

Veilig laveren tussen ijsbergen. Enkele clausules als kompas voor een behouden tocht

Mathieu MUYLLE	577
1. Inleiding	577
2. Doelstelling en probleemstelling	578
3. Bevoegdheid	578
4. De regelingsakte	580
4.1. Aanhef	580
4.2. Corpus	581
4.2.1. Recht toepasselijk op de echtscheiding	581
4.2.2. Recht toepasselijk op de deellovereenkomsten	582
4.2.3. Moeilijkheid voor de notaris	582
4.2.4. Risicobeheersing bij goederenverdeling	583
4.2.5. Risicobeheersing bij beheer persoon en goederen van het kind.	584
4.2.6. Risicobeheersing onderhoudsuitkeringen.	585
4.2.6.1. Onderhoudsuitkering kinderen.	585
4.2.6.2. Onderhoudsuitkering ouders	587
5. Conclusie	587

DEEL VI

CONTRACTEN-, ZAKEN- EN EXECUTIERECHT

De overeenkomst van aanwas tussen samenwonende partners betreffende de gezinswoning in het Vlaamse Gewest

Jan BAEL	591
1. Algemene bespreking	591
1.1. Inleiding	591

1.2.	Het beding van aanwas	595
1.2.1.	Het beding van aanwas in volle eigendom	595
1.2.2.	Het beding van aanwas in vruchtgebruik	598
1.3.	Het beding van aanwas en het verbod van erfovereenkomsten	601
1.4.	De voorkeur voor het beding van aanwas boven het tontinebeding	602
1.5.	De voornaamste doelstelling van het beding van aanwas: de bescherming tegen reservataire aanspraken	605
1.5.1.	Algemeen	605
1.5.2.	De gelijkheid van kansen	607
1.5.3.	Kritische bedenkingen in de rechtsleer bij het bezwarend karakter	609
2.	Eerste probleem: de fiscale behandeling van het beding van aanwas betreffende de gezinswoning in het Vlaamse Gewest	612
2.1.	De probleemstelling	612
2.1.1.	Inleiding	612
2.1.2.	Bij een beding van aanwas moeten bij het overlijden registratierechten worden betaald	612
2.1.3.	Indien bij testament een regeling wordt getroffen betreffende de gezinswoning moeten in principe successierechten worden betaald	616
2.2.	Het beding van aanwas met optie	620
2.2.1.	Inleiding: een oplossing voor het dilemma	620
2.2.2.	Het beding van aanwas met optie is geldig	621
2.2.2.1.	De zuiver potestatieve voorwaarde vormt geen probleem	621
2.2.2.2.	De wezenlijke kenmerken van het kanscontract zijn niet geschonden	622
2.2.2.3.	Het beding van aanwas met optie schendt het verbod van erfovereenkomsten niet	623
2.2.3.	Heeft het beding van aanwas met optie een bezwarend karakter?	624
2.2.4.	De houding van de fiscale administratie aangaande het beding van aanwas met optie	627
3.	Tweede probleem: het beding van aanwas kan in principe enkel worden gewijzigd of opgeheven met instemming van de beide partijen	628
3.1.	Inleiding	628
3.2.	Eerste mogelijke oplossing: de beperking in de tijd van het beding van aanwas	630
3.3.	Tweede mogelijke oplossing: het opzegbaar beding van aanwas . . .	632

3.4.	Derde mogelijke oplossing: het beding van aanwas dat vervalt bij feitelijke scheiding	634
3.4.1.	Het beding van aanwas dat vervalt bij feitelijke scheiding getoetst aan het verbod van erfovereenkomsten, zoals het tot nog toe doorgaans werd opgevat.....	634
3.4.2.	Gevolgen van de strijdigheid met het verbod van erfovereenkomsten.....	636
3.4.3.	Een andere interpretatie van het verbod van erfovereenkomsten leidt tot de geldigheid van het beding van aanwas dat vervalt bij feitelijke scheiding.....	637
3.4.4.	Zelfs onder de traditionele opvatting aangaande het verbod van erfovereenkomsten kan een goede redactie leiden tot de geldigheid van het beding van aanwas dat vervalt bij feitelijke scheiding	638
3.5.	Vierde mogelijke oplossing: het automatisch verlengbaar beding van aanwas.....	639
3.5.1.	Inleiding	639
3.5.2.	Het beding van aanwas met automatische verlenging van de termijn getoetst aan het verbod van erfovereenkomsten. .	640
3.6.	De houding van de fiscale administratie aangaande de diverse clausules die een oplossing willen bieden aan het probleem van de onherroepbaarheid van het beding van aanwas	645
3.7.	Welke clausule geniet de voorkeur?.....	647
4.	Enkele modellen	650
4.1.	Het beding van aanwas met optie in volle eigendom.....	650
4.2.	Het beding van aanwas met optie in vruchtgebruik	652
4.3.	Overeenkomst tot verlenging van het beding van aanwas met optie	655

Verkoop voor vrij en onbelast – Ontslag. Clausules in verband met de hypothecaire toestand

	Jozef DECUYPER.....	657
1.	Clausule opgenomen in het compromis opgesteld bij de notaris	657
1.2.	Informatie en reserves in verband met de betaling van het voorschot.....	657
1.2.	Waarde van de clausule.....	658
1.2.1.	Wat is de waarde van deze clausule?	658
1.2.2.	Neveneffect.....	658
2.	Verkoop voor vrij en onbelast.....	658
2.1.	Clausule betreffende de hypothecaire toestand	658

2.1.1. Clausule.....	658
2.1.2. Aansprakelijkheid van de notaris.....	659
2.2. Waarde van de clausule.....	660
3. De ambtshalve inschrijving.....	661
3.1. Ontslag van ambtshalve inschrijving.....	661
3.1.1. Voorgestelde clausule.....	661
3.1.2. Beoordeling.....	661
3.2. Gedeeltelijke betaling van de prijs.....	661
3.2.1. Verzoek tot het nemen van een ambtshalve inschrijving.....	661
3.2.2. Opdracht van de hypotheekbewaarder.....	662
3.2.3. Betaling van de prijs. Geldige kwijting.....	662
3.2.4. Bedrag van de ambtshalve inschrijving.....	662
3.2.5. Ambtshalve inschrijving voor een beperkt bedrag.....	663
3.2.6. Voorgestelde clausule.....	663
De identificatie van het onroerend goed	
Hans DE DECKER.....	665
1. Wettelijk kader.....	665
1.1. De Hypotheekwet.....	665
1.1.1. Identificatie van het onroerend goed.....	666
1.1.2. Identificatie van de eigendomstitel.....	666
1.2. Het burgerlijk recht.....	666
1.2.1. Het vertrekpunt: artikel 1602 B.W.....	666
1.2.2. Bepaalde roerende goederen kunnen deel uitmaken van het verkochte onroerend goed.....	666
1.2.3. Andere accessoria van het onroerend goed.....	667
1.2.4. De wettelijke bepalingen aangaande de leveringsplicht van de verkoper.....	668
1.3. Het organiek statuut van de landmeter-expert.....	668
2. Omvang van de verplichting tot identificatie.....	669
2.1. Belang.....	669
2.2. Identificatie.....	670
2.2.1. Van het onroerend goed zelf.....	670
2.2.2. Van de eigendomstitel.....	672
2.2.3. Van de accessoria van het onroerend goed.....	672
3. Proeve van clausule.....	673

Het notarieel getuigschrift	
Dirk MICHIELS.	677
1. Model	677
2. Praktische toelichting	678
3. Commentaar	680
3.1. Inleiding.	680
3.2. De rangregeling	680
3.3. De doorhalingen volgens de oude wetgeving.	685
3.4. De doorhalingen naar huidig recht	688
3.5. De vorm van het notarieel getuigschrift.	690
3.6. Het ereloon van het notarieel getuigschrift.	691
3.7. De afsluiting van de rangregeling	692
3.8. De rol van de notaris en de hypotheekbewaarder.	693
3.9. Enkele bijzondere gevallen	694
3.10. Toekomstperspectieven.	696
De betaling van de prijs	
André MICHIELSENS.	699
1. Situering	699
2. De traditionele clause	699
3. Onder voorbehoud van inning	701
4. De alternatieve veilige weg.	703
5. Een andere invalshoek	705
6. De witwaswetgeving.	707
7. Besluit	708
La condition suspensive « outil » nécessaire lors d'une vente	
Pierre VAN DEN EYNDE.	709
Introduction	709
1. Inconvénients de la vente pure et simple.	710
1.1. Garantie d'éviction	712
1.2. Suspension du paiement du prix de vente	712
2. Vente sous condition suspensive – principe.	713
2.1. Définition.	713
2.2. Conséquences	713
2.2.1. Incertitude de la réalisation.	713
2.2.2. Attitude de l'acquéreur.	713
2.2.3. Condition – modalité de la vente	714
2.2.4. Exécution de l'obligation	714

3.	Effets de la condition suspensive avant sa réalisation	715
4.	Vente sous condition suspensive – clause	716
4.1.	Objet de la clause	716
4.2.	Durée	717
4.3.	Cession de droits conditionnels	718
4.3.1.	L'acquéreur peut-il céder ses droits conditionnels tant que la condition suspensive n'est pas réalisée ?	718
4.3.2.	L'intervention du vendeur est-elle indispensable lors de cette cession ? Doit-il y consentir ?	718
4.4.	Modification de la convention	719
4.5.	Proposition de formule	719

**In den beginne was er de eerste pachtperiode... Kan dit begin
herbegonnen worden?**

Patrick VAN HOESTENBERGHE	721
-------------------------------------	-----

**Vruchtgebruik op een algemeenheid en quasi-vruchtgebruik:
vergelijking en toepassing**

Thierry VAN SINAY	729
-----------------------------	-----

1.	Inleiding	729
2.	Het vruchtgebruik op een feitelijke algemeenheid, meer in het bijzonder een effectenportefeuille – enkele beginselen	731
2.1.	Een algemeenheid	731
2.2.	Het doelgebonden beheer van de vruchtgebruiker – algemeen	732
2.3.	Het doelgebonden beheer van de vruchtgebruiker ten aanzien van de algemeenheid, meer in het bijzonder de effectenportefeuille	733
3.	Een conventionele regeling voor het vruchtgebruik op een algemeenheid – enkele voorstellen	735
3.1.	Het voorwerp	735
3.2.	Rechtspositie van blote eigenaar en vruchtgebruiker	736
4.	Het quasi-vruchtgebruik en het vruchtgebruik op de algemeenheid: een poging tot vergelijking	742
4.1.	Verbruikbare zaken en vruchtgebruik – quasi-vruchtgebruik en conventioneel quasi-vruchtgebruik	742
4.2.	Het quasi-vruchtgebruik en de effectenportefeuille	746

Voor meer genietbare notariële koopakten: werken met een bijsluiter bij de akte	
Luc WEYTS	749
1. Toelichting	749
2. Model 1: Hoofdakte	755
3. Model 2: Algemene verkoopvoorwaarden bij verkoop uit de hand van een huis	765
DEEL VII	
VARIA	
Johan Verstraete, meevoelend jurist	
Roger DILLEMANS	773
Sommigen voegen daar gewoonlijk volgende woorden aan toe...	
Raf VERSTEGEN	781
Inleiding	781
1. Over het voortleven van overbodig geworden clausules	782
2. Van zakenrechtelijke over verbintenisrechtelijke garanties naar waarborgen uit de wet	786
3. De aanlokkelijk misleidende waarheid van oude rechtsspreuken.	787
4. Envoi	790
Lijst van de voorintekenaars	791